

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Thomas Olde Heuvelt
THE HEX

Copyright © 2013 by Thomas Olde Heuvelt
Originally published as HEX in 2013 by Luitingh-Sijthoff in Amsterdam.
Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02075-5

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

TOMAS OLDE HEVELT

VEŠTICA IZ BLEK SPRINGA

Preveo Vladan Stojanović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2017.

*Žaku Postu,
mom književnom šamanu*

PRVI VIDEO

-+|-+|-+|-+|-+|-+|-+|-+|-+|-+|-+|-+

Dan 2?#kamenovanje

JEDAN

Stiv Grant izbio je iza ugla Blek Spring „Market i delija“, na vreme da vidi kako antikne holandske orgulje gaze Ketrin van Viler. Čitav minut mislio je da je žrtva optičke varke, zato što žena nije pala nauznak na ulicu, već kao da se stopila s drvenim ukrasima, paperjastim anđeoskim krilima i hromiranim cevima. Marti Keler gurao je orgulje unazad, držeći prioklicu za kuku. Zaustavio se na znak Lusi Everet. Ljudi su pritrčavali sa svih strana, iako se ništa nije čulo, niti je krv potekla kad je Ketrin udarena. Okupljeni su se u žurbi, karakterističnoj za dokone građane, uvek spremne da se sjate na mestu nesreće. Ipak, niko nije ispustio torbu za kupovinu da bi pomogao unesrećenoj... zato što je, ako je postojala jedna stvar koju su žitelji Blek Springa cenili više od žurbe, to bila oprezna rešenost da se ne petljaju u Ketrinina posla.

„Nikako preblizu!“, povikao je Marti i isturio ruku ka devojčici koja se sporim korakom približavala mestu nesreće. Nije se zanimala za bizarni incident, već za veličanstvenu skalameriju. Stiv je odmah uočio da nije reč ni o kakvoj nesreći. U senci ispod orgulja ugledao je dva prljava stopala i blatom zamazani rub Ketrinine haljine. Popustljivo se osmehnuo: Znači da je u pitanju iluzija. Zvuci „Radecki marša“ razlegli su se dve sekunde kasnije po parkiralištu.

Usporio je korak. Bio je umoran, ali prilično zadovoljan sobom. Dovršavao je veliki krug: dvadeset pet kilometara oko Državnog parka Medveda planina, do Fort Montgomerija i naporedo s Hadsonom do vojne akademije Vest Point – koju su meštani zvali Point – gde je skrenuo put kuće. Nazad u šumu, u brda. To mu je prijalo, ne samo zato što je trčanje bilo idealan način da se reši napetosti, nakupljene posle dugog dana predavanja

u Njujorškoj medicinskoj školi u Valhali. Bio je ovako dobro raspoložen uglavnom zbog predivnog jesenjeg povetarca *izvan* Blek Springa. Kružio je njegovim plućima i odnosio miris znoja u zapadnije predele. To je, naravno, bila čista psihologija. Vazduh u Blek Springu nije bio nimalo loš... bolje reći, u njemu nije bilo ničeg lošeg što se moglo otkriti postojećim analizama.

Kuvara iz „Rubinih rebaraca“ muzika je odmamila od roštilja. Pridružio se radoznalcima. Sumnjičavo je odmeravao orgulje. Stiv ih je obišao. Rukom je otirao znoj s čela. Nije mogao da suspregne osmeh kad je video da divnu lakiranu stranicu instrumenta čine odškrinuta vrata. Orgulje su iznutra bile šuplje, sve do osovine. Ketrin je nepomično stajala u mraku. Lusi je zatvorila vrata, sakrивši je od radoznalih pogleda. Sad su orgulje ponovo bile samo orgulje. Bože, kako su svirale.

„Pa“, rekao je, još zadihan, s rukama visoko na bokovima. „Molder i Skali ponovo nemilosrdno pune džepove na račun države?“

Marti mu je prišao sa osmehom. „Lako je tebi da pričaš. Znaš li koliko je ovo čudo koštalo? Veruj mi kad ti kažem da su nam odrali kožu s leđa.“ Trgнуo je glavom u pravcu orgulja. „Lažne su do srži. To je kopija orgulja iz Starog holandskog muzeja u Piškiliu. Prilično je dobra, jelda? Ispod maske je obična prikolica.“

Stiv je bio impresioniran. Izbliza je video da je spoljni zid samo mešavina kičastih porcelanskih figura i nevešto zalepljenih jeftinih ukrasa – i da je skalamerija amaterski ofarbana. Cevi orgulja nisu bile od hroma, već od plastike obojene zlatnom bojom. Čak je i „Radecki marš“ šuplje zvučao – kao bedna imitacija lišena moćnih uzdisaja ventila i lepetanja perforiranih muzičkih kartica karakterističnih za starinski instrument.

Marti je progovorio, kao da mu čita misli: „Ajpod s nabudženim zvučnikom. Zaprašiće hevi-metal, ako odabereš pogrešan spisak pesama.“

„Zvuči kao jedna od Grimovih ideja“, kroz smeh će Stiv.

„Uh-huh.“

„Mislio sam da je suština vašeg posla da *skrenete* pažnju s nje?“

Marti je slegnuo ramenima. „Prepoznaješ ruku majstora.“

„Orgulje su namenjene javnim priredbama“, reče Lusi. „Za vašar ili za svetkovinu, ako se pojavi mnogo Tuđinaca.“

„Pa, srećno“, nacerio se Stiv. Spremao se da nastavi svojim putem. „Možda ćete zaraditi koju paru na tim skupovima.“

Ležerno je trčkao poslednjih kilometar i po, niz Dip Holou roud ka svom domu. Prestao je da razmišlja o ženi u tami, u utrobi orgulja, čim su zvuci utihnuli za njim. „Radecki marš“ je nastavio da svira u njegovoj glavi, u ritmu koraka.

Stiv je sišao u prizemlje posle tuširanja. Zatekao je Džoselin za trpezarijskim stolom. Zatvorila je laptop. Rekla je: „Eto, dovoljno sam se bavila kavaljerima. Vreme je da posvetim nešto pažnje suprugu.“ Na usnama je imala krhki osmeh u koji se zaljubio pre dvadeset tri godine i koji će verovatno imati do smrti, uprkos sve primetnijim borama i kesicama ispod očiju (zvala ih je „četrdeset i nešto“ kesicama).

Nacerio se. „Kako se ono zvaše? Rafael?“

„Pogodio si. I Rodžer. Šutnula sam Novaka.“ Ustala je. Obgrnila ga je oko struka. „Pa, kako ti je prošao dan?“

„Bio je naporan. Pet sati neprekidnog predavanja s pauzom od dvadeset minuta. Zamoliću Ulmana da mi promeni raspored ili da montira bateriju iza katedre.“

„Patetičan si“, rekla je, poljubivši ga u usta. „Moram te upozoriti da imamo voajera, gospodine Napaljeni Dabre.“

Uzmakao je i podigao obrve.

„Bakica“, rekla je.

„Bakica?“

Privila ga je sebi. Okrenula se i klimnula preko ramena. Sledio je njen pogled kroz otvorena francuska vrata do dnevne sobe. U nezgodnom ugлу između kauča i kamina, odmah pored stereo-uređaja – Džoselin ga je oduvek zvala svojim Limbom, zato što nije znala šta da radi s njim – potpuno nepomično stajala je majušna, smežurana žena, mršava kao pritka. Onako kobna, štrokava i mračna ličila je na nešto čemu nije mesto na zlatnoj svetlosti popodneva. Džoselin je prebacila staru kuhinjsku krpu preko spodbchine glave, da ne bi morala da joj gleda lice.

„Bakica“, zamišljeno će Stiv. Zatim se nasmejao. Nije mogao da se obuzda. Izgledala je smešno i nepodesno s tom krpom na glavi.

Džoselin je pocrvenela. „Znaš da se sva naježim kad se zapilji u nas. Znam da je slepa, ali ponekad imam osećaj da to nije bitno.“

„Otkad stoji tu? Zato što sam je malopre video u gradu.“

„Pojavila se pre manje od dvadeset minuta, uoči tvog povratka kući.“

„Vidi boga ti. Bila je na na parkiralištu kod 'Market i delija'. Posadili su jednu od novih igračaka na nju, jebene lažne orgulje. Mislim da joj se muzika nije dopala.“

Džoselin se osmehnula i napućila usne. „Pa, nadam se da voli Džonija Keša, zato što se ta muzika zatekla u CD plejeru. Jedva sam skupila hrabrost da pružim ruku pored nje i uključim to čudo.“

„Baš si hrabra, moja damo.“ Zavukao je prste u kosu na njenom potiljku. Ponovo ju je poljubio.

Vrata su se otvorila. Tajler je uteo s plastičnom kesom koja se osećala na kinesku brzu hranu. „Hej, bez vaćarenja pred mojim očima, molim vas!“, rekao je. „Maloletan sam do petnaestog marta. Dotad se uzdržite od kvarenja moje nežne duše. Ionako ste me zatrovali lošim genetskim materijalom.“

Stiv je namignuo supruzi i rekao: „Da li se to odnosi i na tebe i Lori?“

„Od mene se očekuje da eksperimentišem“, reče Tajler, kad je spustio kesu na sto i kad se iskobeljao iz jakne. „U Vikipediji piše da to odgovara mom uzrastu.“

„A šta Vikipedija kaže o aktivnostima koje odgovaraju *našem* uzrastu?“

„Trebalо bi da radite... pripremate hranu... podižete džeparac.“

Džoselin se izbečila i prsnula u smeh. Flečer je ušao u kuću kroz vratanca iza Tajlera. Tapkao je po trpezariji, načuljenih ušiju.

„O bože, hvataj ga, Tajlere...“, reče Stiv čim je čuo kako škotski ovčar počinje da reži. Bilo je prekasno: Flečer je ugledao ženu u Džoselininom Limbu. Prkosni lavež se izmetnuo u prodorno, snažno civiljenje, zbog kog su hteli da iskoče iz kože. Pas je poleteo preko sobe, ali se okliznuo na tamnim pločicama; Tajler je uspeo da ga ščepa za ogrlicu. Flečer je stao između francuskih vrata, divljački lajao i grebao kroz vazduh prednjim šapama.

„Sedi, Flečere!“, povikao je Tajler, oštro potežući povodac. Pas je prestao da laje. Nervozno je mahao repom. Duboko je režao na ženu u Džoselininom Limbu... na kojoj se nijedan mišić nije pomerio. „Isuse, zar niste mogli da mi kažete da je ovde?“

„Izvini“, reče Stiv, kad je preuzeo povodac iz Tajlerovih ruku. „Nismo videli da Flečer ulazi u kuću.“

Uvrnut izraz pojavio se na Tajlerovom licu. „Ta krpa dobro joj stoji.“ Prebacio je jaknu preko stolice i ustrčao uz stepenice, bez novih komentara. Neće raditi domaći, pretpostavio je Stiv, zato što nikad nije žurio s tim

poslom. Žurio je samo zbog devojke s kojom se zabavlja (drčne lepotice iz Njuburga, koju nažalost nije mogao da posećuje dovoljno često zbog dekreta o vanrednom stanju) ili video-bloga na njegovom Jutjub kanalu, na kom je verovatno radio kad ga je Džoselin poslala u „Emperors čojs tejkaut“. Sreda je bila njen slobodan dan. Odlučila se za jednostavno rešenje, iako su sva jela iz tog restorana imala isti ukus.

Stiv je izveo razgoropadenog psa u zadnje dvorište. Zatvorio ga je u štenaru. Odmah je skočio na žičanu ogradu i počeo nervozno da obilazi oko nje. „Umukni“, brecnuo se na ljubimca, verovatno oštire nego što je situacija zahtevala. Ali situacija mu je išla na živce. Takođe je znao da se pas neće smiriti najmanje sledećih pola sata. Bakica odavno nije svraćala, ali Flečer nije mogao da se navikne na nju, koliko god često se pojavljivala.

Vratio se u kuću. Postavili su sto. Stiv je otvorio kartonske kutije s pištinom i tofuom, kad su se kuhinjska vrata ponovo otvorila. Met je ušao u kuću u jahaćim čizmama. Trupkao je po podu, praćen Flečerovim iskidanim lavežom. „Bože, Flečere!“, čuo je krik najmlađeg sina. „Koji ti je đavo?“

Met se pojavio u trpezariji, s nakriviljenom kapom i izgužvanim jahaćim pantalonama. „Auh, njam-njam, kineska klopa“, rekao je. Zagrljio je roditelje u prolazu. „Brzo ću sići!“ Ustrčao je uz stepenice, kao Tajler.

Stiv je trpezariju u ovo doba dana smatrao epicentrom porodice Grantovih, u kom su se pojedinačni životi ukućana sudarali i smirivali kao tektonske ploče. Nije bila samo prostorija u kojoj su zajedno obedovali. Posedovala je izvesnu magiju. Bila je mesto od poverenja u kući, uokvireno železničkim pragovima i s pogledom od milion dolara na štalu i koral za konje u zadnjem dvorištu i na divljinu Filozofske dubine, koja se oštro uzdizala iza zgrada.

Servirao je rezanca sa susamom kad je Tajler ušao u trpezariju s kamermom koju je dobio za sedamnaesti rođendan. Crvena lampica za SNI-MANJE je sijala.

„Ugas i je“, odlučno će Stiv. „Dobro znaš pravila za slučaj da se Bakica pojavi u kući.“

„Ne snimam je“, reče Tajler. Uhvatio se za stolicu na suprotnom kraju stola. „Ne mogu da je uhvatim s ovog mesta. Dobro znaš da gotovo nikad ne hoda kad je unutra.“ Nevino se osmehnuo ocu. Prešaltovao se na tipični Jutjub glas (muzikalnost 1.2, šarm 2.0): „Kucnuo je čas za postavljanje pitanja u okviru mog *tres important* statističkog izveštaja, O Vrli Pretku.“

„Tajlere!“, povikala je Džoselin.

„Izvini, o dvostruko vrlja Donositeljice Dece na Svet.“

Majka mu se obratila s nežnom odlučnošću. „Taj deo će otpasti u montaži“, rekla je. „I sklanjaj tu kameru s mog lica. Izgledam užasno.“

„Podsećam te na slobodu štampe.“ Tajler se nacerio.

„A ja tebe na pravo privatnosti“, uzvratila je.

„Prestanak vršenja kućnih poslova.“

„Prestanak isplate džeparca.“

Tajler je uperio kameru u sebe. Lice mu se izgužvalo u tužnoj grimasi.

„Auuh! Ovo sranje mi se stalno događa. Ponoviću ono što sam više puta rekao, dragi prijatelji. Živim u diktaturi. Starija generacija ne libi se ozbiljnog ugrožavanja slobode govora.“

„Tako je govorio Mesija“, reče Stiv dok je servirao tofu. Znao je da će Tajler izbaciti većinu snimljenog materijala. Momak je pravio inteligentne priloge o svojim stanovištima, apsurdnostima i prizorima iz života. Garnirao ih je privlačnim pop numerama i upečatljivim video-efektima. Imao je dara za to. Postigao je impresivne rezultate. Njegov Jutjub kanal, Tayler-Flow95, kad ga je Stiv poslednji put pogledao, imao je 340 stalnih pratilaca i više od 270.000 poseta. Tajler je čak zarađivao nešto džeparca (apsurdno malo, kako je tvrdio), od podele reklamnog kolača.

„Šta si hteo da pitaš?“, rekao je Stiv. Kamera se odmah upravila ka njemu.

„Koga bi pustio da umre, ako bi morao da biraš između vlastitog deteta ili čitavog sela u Sudanu?“

„Kakvo neumesno pitanje.“

„Vlastito dete“, reče Džoselin.

„Oh!“, povikao je Tajler s prenaglašenom dramatičnošću. Flečer je načuljio uši u štenari i ponovo iskidano zalajao. „Jeste li čuli ovo? Rođena majka bi me nemilosrdno žrtvovala za ljubav nepostojećeg sela u Africi. Je li to pokazatelj snažne empatije s trećim svetom ili znak da je moja porodica disfunkcionalna?“

„I jedno i drugo, dragi moj“, reče Džoselin. Povikala je sinu na spratu: „Mete! Jedemo!“

„Ali ozbiljno, tata. Recimo da su pred tobom dva dugmeta. Ako pritisneš jedno, umreće tvoje dete – što će reći, *moi* – a ako pritisneš drugo, umire čitavo selo u Sudanu. Oba će se automatski pritisnuti, ako ne naciniš izbor za deset sekundi. Koga bi spasao?“

„To je absurdna situacija“, reče Stiv. „Ko bi me prisiljavao na takav izbor?“

„Odgovori, meni za ljubav.“

„A da i ne govorimo kako nema ispravnog odgovora. Optužiće me što sam dopustio da čitavo selo umre, ako se odlučim da spasem tebe.“

„Ali svi ćemo umreti, ako se ne odlučiš“, nije odustajao Tajler.

„Naravno da bih pustio da umre selo, a ne ti. Kako da žrtvujem vlastitog sina?“

„Stvarno?“, Tajler je s divljenjem zazviždao. „Učinio bi to iako je selo puno neuhranjenih dečaka vojnika, s nadutim stomačićima, kojima muve zuje oko očiju, i sirotih, zlostavljanih majki zaraženih sidom?“

„Čak i tada. Te majke učinile bi isto za svoju decu. Gde je Met? Gladan sam.“

„Šta bi se desilo ako bi morao da biraš između moje smrti i propasti čitavog Sudana?“

„Tajlere, ne bi trebalo da postavljaš takva pitanja“, reče Džoselin, ali ne preterano ubedljivo; savršeno dobro je znala da, kad se suprug i stariji sin zalaufaju, nema mnogo šanse da ih prekine... njena intervencija pokazala bi se jalovom, baš kao i sve na velikoj političkoj areni.

„Pa, tata?“

„Izabrao bih Sudan“, reče Stiv. „Čime se tvoj rad bavi, kad smo već kod toga? Našim petljanjem po Africi?“

„Iskreno“, reče Tajler. „Svako ko kaže da bi spasao Sudan, laže. A svako ko ne želi da odgovori, samo je politički korektan. Pitali smo sve učitelje. Samo je gospodin Redfern s filozofije bio iskren. I ti.“ Čuo je da njegov mlađi brat bučno silazi niza stepenice i dreknuo: „Mete, ako bi morao da pustiš nekog da umre, koga bi izabrao: čitav Sudan ili roditelje?“

„Sudan“, odgovorio je Met bez trunke oklevanja. Tajler je klimnuo put dnevne sobe i prešao prstom preko usta, kao da zakopčava patent-zatvarač. Učinio je to van kadra. Stiv je oklevajući pogledao Džoselin. Zaključio je da se slaže, po načinu na koji je grizla usnu. Vrata su se sekundu kasnije otvorila. Met je ušao s peškirom oko struka. Došao je pravo iz kupatila.

„Fino, upravo si mi nabacio hiljadu poseta“, reče Tajler. Met je namestio klovnovsko lice. Mrdao je bokovima pred kamerom.

„Tajlere, tvoj brat ima trinaest godina!“, reče Džoselin.

„Ne šalim se. Snimak na kom Lorens, Burak i ja, goli do pasa, pevamo 'Pusiket dols' na plej-bek imao je trideset hiljada pregleda.“

„Graničio se s pornografijom“, reče Met, kad je odmakao stolicu od stola okrenuvši leđa dnevnoj sobi – i ženi u Džoselininom Limbu. Stiv i Tajler izmenjali su poglede.

„Zar ne možeš da sedneš za sto obučen?“, s uzdahom će Džoselin.

„Tražila si da odmah dođem da jedem! Odeća mi zaudara na konja. Nisam stigao da se istuširam. Nego, sviđa mi se tvoj album, mama.“

„Šta?“

„Na Fejsbuku.“ Odgurnuo se od ivice stola, sa ustima punim rezanaca. Njihao se na zadnjim nogama stolice. „Strava si, mama.“

„Vidim šta radiš, dragi mojo. Sve četiri na pod, jel' važi? Ili ćeš ponovo pasti.“

Met nije obraćao pažnju na majčine reči. Okrenuo se ka Tajlerovom objektivu. „Kladim se da ne želiš da znaš što ja mislim.“

„Ne, ne želim, bratekojizaudarašnakonja. Više bih voleo da se istuširaš.“

„Ne mirišem na konja, već na znoj“, nehajno će Met. „Mislim da je tvoje pitanje previše lako. Bilo bi mnogo zanimljivije da si pitao: Koga bi pustio da umre, ako bi morao: vlastito dete ili čitav Blek Spring?“

Flečer je potmulo zarežao. Stiv je bacio pogled u zadnje dvorište i video da je pas spustio glavu odmah iza žice i ogolio zube kao divlja zver.

„Bože, šta fali tom psu?“, pitao je Met. „Izuzev što je totalno poblesavio.“

„Da Bakica kojim slučajem nije u blizini?“, pitao je Stiv nevinim glasom.

Džoselin se snuždeno obazrela oko sebe. „Danas je nisam videla.“ S lažnom hitnjom se zagledala u zadnje dvorište, na rascepljeni crveni hrast na kraju imanja, tamo gde se staza pela uzbrdo. Na crvenom hrastu behu tri bezbednosne kamere, uperene u različite oblasti Filozofske dubine.

„Da kojim slučajem nije u blizini.“ Met se nacerio s punim ustima. „Šta bi Tajlerovi pratioci na to rekli?“ Džoselinina majka, koja je bolovala od Alchajmera, umrla je pre godinu i po dana od zapaljenja pluća; Stivova je umrla pre osam godina. Oni s Jutjuba to nisu znali, ali se Met dobro zabavlja.

Stiv se okrenuo ka starijem sinu. Progovorio je sa za njega nekarakterističnom ozbiljnošću. „Tajlere, ovaj deo ispada u montaži, jel' važi?“

„Naravno, tata.“ Progovorio je glasom rezervisanim za TylerFlow95.

„Da prenestimo pitanje bliže kući. Ako bi morao da pustiš da neko umre, o padre mio, koga bi izabrao: vlastito dete ili ostatak našeg grada?“

„Da li to uključuje moju suprugu i drugo dete?“, pitao je Stiv.

„Da, tata“, reče Met sa snishodljivim osmehom. „Koga bi spasao, Tajlera ili mene?“

„Metju!“, kriknula je Džoselin. „Dosta je bilo.“

„Spasao bih obojicu“, odgovorio je Stiv svečanim tonom.

Tajler se nacerio. „To je politički korektan odgovor, tata.“

Met se u tom trenutku nagnuo još malo nazad na zadnjim nogama stolice. Otišao je predaleko. Unezvereno je zamlatarao rukama, u pokušaju da povrati ravnotežu. Crveni sos je poleteo s njegove kašike. Stolica je ipak tresnula o tle. Zakotrljao se po podu. Džoselin je skočila iz stolice i prestrašila Tajlera, koji je ispustio kameru iz ruku. Pala je u tanjur kineske piletine. Stiv je video da je Met s okretnošću deteta zaustavio pad ispruženim laktom i da se histerično smeje. Ležao je na leđima, pokušavajući da jednom rukom zadrži peškir na bokovima.

„Mlađi brat u moru!“, klicao je Tajler. Spustio je kameru, tražeći najbolji ugao. Potrudio se da skine piletinu s nje.

Met se zatresao kao da ga je udarila struja: na licu mu je osvanula grimasa užasa. Glasno je kriknuo kad je zakačio nogu stola cevanicom.

Prvo: niko neće videti prizore koje je kamera u tom trenutku zabeležila. Šteta, zato što bi se onaj ko bi se našao u takvoj prilici upoznao s veoma čudnim, najblaže rečeno onespokojavajućim slikama. Bile su kristalno jasne, one ne lažu. Tajlerova kamera je mala, ali je snimala stvarnost sa zapanjujućih šezdeset kadrova u sekundi. Stvarala je spektakularne zapise s mladićevog bicikla dok se spuštao niz Maunt Mizeri ili sa ronjenja s prijateljima u jezeru Popolopen, čak i u mutnoj vodi.

Na slikama se vidi kako Džoselin i Stiv s nevericom gledaju u dnevnu sobu mimo najmlađeg sina, koji još leži na podu. Usred snimka su rezanci i žumance. Drhtava kamera se usmerava u drugom pravcu. Met više ne leži na podu; uspravlja se, dok mu se telo grči i uvija; povlači se unazad i udara o sto. Nekako uspeva da zadrži peškir na bokovima. Na trenutak se čini da svi stojimo na nagnutoj palubi broda, zato što je sve što vidimo nagnuto, kao da se čitava trpezarija cepa po šavovima. Slika se ispravlja. Hrana pokriva najveći deo kadra u kom mršava žena prolazi dnevnom sobom ka otvorenim francuskim vratima kuhinje. Ona koja je dotad nepomično stajala u Džoselininom Limbu. Najedanput je tu, kao da se sažalila na palog Meta. Kuhinjska krpa skliznula joj je s lica. U deliću sekunde

– možda u samo nekoliko kadrova – vidimo da su joj oči zašivene, baš kao i usta. Sve se dešava tako brzo da se okončava pre nego što postanemo svesni toga, ali se taj prizor urezuje u mozak. Nije dovoljan da nas sasvim prenerazi, ali jeste da nas uzdrma.

Stiv jurne napred i zatvor i francuska vrata dnevne sobe. Vidimo mršavu ženu koja se zaustavlja ispred poluprovidnih mutnih stakala. Čujemo i blaga podrhtavanja stakala, dok udara o njih.

Stivovo dobro raspoloženje je iščezlo. „Ugasi to čudo“, kaže. „Odmah.“ Smrtno je ozbiljan. Iako mu je lice skriveno od pogleda (vidimo samo njegovu majicu i farmerke i prst slobodne ruke uperen ka sočivu), možemo da zamislimo na šta liči. Zatim sve tone u crnilo.

„Krenula je pravo na mene!“, vikao je Met. „Nikad to nije radila!“ Još je stajao pored pale stolice. Pridržavao je peškir oko struka, da mu ne bi kliznuo.

Tajler se nasmejao – uglavnom od olakšanja, pomislio je Stiv. „Možda se loži na tebe.“

„Bljak, grozno, da li se šališ? Prastara je!“

I Džoselin se glasno nasmejala. Napunila je usta rezancima, ali nije primetila koliko ljutog sosa je sipala u kašiku. Suze su joj navrle na oči. „Izvini, dušo. Hteli smo da te malo prodrmamo, ali mislim da si ti *nju* prodrmalo. Neobično je kako ti je prišla. Nikad to ne radi.“

„Koliko dugo je tamo stajala?“, s negodovanjem upita Met.

„Sve vreme.“ Tajler se nacerio.

Met je zinuo od čuda. „Videla me je golog!“

Tajler ga je pogledao s mešavinom potpunog čuđenja i gađenja koja se graničila sa sažaljivom ljubavlju kakvu starija braća osećaju prema mlađoj i glupljoj. „Ne može da te vidi, idiote“, rekao je. Obrisao je sočivo kamere i pogledao staricu iza mutnog stakla.

„Sedi dole, Mete“, reče Stiv. Lice mu je otvrđlo. „Večera se hлади.“ Mlađi sin ga je nevoljno poslušao. „Hoću da izbrišeš te slike odmah, Tajlere.“

„Uh, čekaj malo! Mogu da izbacim samo nju...“

„*Odmah*, i hoću da to uradiš pred mnom. Znaš pravila.“

„Šta je ovo, Pjongjang?“

„Ne teraj me da ponavljam.“

„Snimio sam nešto prvorazrednog materijala“, promrmljaо je Tajler, ali bez mnogo nade. Znao je šta otac ima na umu. I znao je pravila. Oklevajući

je podigao ekran prema ocu. Odabrao je video-dokument i pritisnuo IZBRIŠI i OK.

„Dobar si dečko.“

„Tajlere, prijavi je aplikaciji, hoćeš li?“, reče Džoselin. „Htela sam da to uradim ranije, ali znaš da sam trapava s tim stvarima.“

Stiv je oprezno ušao u dnevnu sobu, zaobilazno preko hodnika. Žena se nije ni mrdnula. Stajala je ispred francuskih vrata, lica prislonjenog na staklo, kao nešto što je тамо posadio neko s mračnim smisлом za humor, kao zamenu za lampu ili biljku u saksiji. Prljava, retka kosa mlitavo joj je visila ispod marame. Ako je znala da nekog ima u sobi, ničim to nije pokazivala. Stiv joj je prišao, ali je izbegavao da je pogleda. Krajičkom oka naslućivao je njene konture. Bilo je bolje ne gledati je iz ove blizine. Namirisao ju je. Osetio je smrad davnašnjeg doba, stoke na blatnjavim ulicama i bolestina. Polako se njihala, tako da je lanac od kovanog gvožđa koji joj je vezivao ruke uz telo lupkao po izlakiranom pragu.

„Poslednji put viđena je u pet i dvadeset četiri. Snimile su je kamere iza 'Market i delija', čuo je Tajlerov prigušeni glas iz druge sobe. Stiv je čuo njen šapat. Usredsredio se na sinovljev glas i Džonija Keša, svestan da je ne-slusanje njenog šapata pitanje života i smrti. „Ima četiri izveštaja očevidaca, ali ništa posle toga. Tu je i napomena o orguljama. Tata... da li si dobro?“

Srce mu je tuklo kad je kleknuo pored žene sa zašivenim očima i podigao kuhinjsku krpu. Zatim je ustao. Okrenula je unakaženo lice prema njemu, kad se laktom očešao o lanac. Prebacio joj je kuhinjsku krpu preko glave. Udaljio se od nje, hodajući unatraške. Ćelo mu se kupalo od znoja kad je ušao u trpezariju. Iz zadnjeg dvorišta dopiralo je Flečerovo oštro, mahnito lajanje.

„Kuhinjska krpa“, rekao je Džoselin. „Dobra ideja.“

Porodica je nastavila s jelom. Žena sa zašivenim očima stajala je iza mutnog stakla dok su večerali.

Pokrenula se samo jednom: kad se Metov piskavi smeh zaorio trpeza-rijom. Nakrenula je glavu.

Kao da sluša.

Tajler je posle večere napunio mašinu za suđe. Stiv je očistio sto. „Po-kaži mi šta si im poslao.“

Tajler mu je pokazao ajfon sa stranicom *Prokletstvoapp*. Poslednji unos je ovako izgledao.

Tomas Olde Hevelt

Sre. 09.19.12, 19.03, pre 16M

Tajler Grant@gps 41.22890 N, 73.61831 W

#K @ dnevna soba, 188 Dip Holou roud

omg mislim da se loži na mog mlađeg brata

+|-|·|-|+

Stiv i Džoselin raskomotili su se u dnevnoj sobi – ne na uobičajenom mestu na kauču, već na divanu na drugoj strani sobe. Gledali su *Kasni šou* na CBS-u. Met je bio u krevetu; Tajler je radio na laptopu na spratu. Bleda svetlost televizora presijavala se na metalnim lancima oko ženinog tela – bolje reći na nezardalim beočuzima. Mrtvo meso na otvorenim krajevima usana gotovo se neprimetno trzalo ispod kuhinjske krpe. Zatezala je nepravilne crne šavove na čvrsto zašivenim ustima, izuzev jednog koji se pokidao na kraju. Štrčao je kao svijeni komad žice. Džoselin je zevnula. Protegla se pored Stiva. Prepostavio je da će ubrzo zaspasti.

Pola sata kasnije popeli su se stepenicama. Slepica je još bila na istom mestu, kao nešto što pripada noći i što je noć uzela sebi.